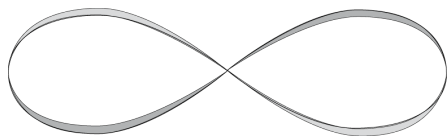

De lemniscaat als symbool

Francis Gastmans

De lemniscaat als symbool

Tekst en vormgeving: Francis Gastmans

Versie 5.0 - augustus 2020

© Francis Gastmans

<https://francisgastmans.com/>
francisgastmans@icloud.com

Je mag al de teksten op de website vrij gebruiken. Meer nog, het doel van het delen van mijn gedachten is dat je ze zou gebruiken om daarmee kritisch-onderzoekend je inzichten en die van anderen onder de loep te nemen. Gelieve wel respect te hebben voor het copyright en steeds mij als bron te vermelden wanneer je een stukje kopieert. Dank je.

De lemniscaat

Het teken 'lemniscaat' wordt al duizenden jaren sacraal gebruikt in velerlei esoterische visies: de tarot, de numerologie en in aardings-technieken.

Het teken 'lemniscaat' is op een wat verborgen manier terug te vinden in knoopp motieven. In de Keltische, Chinese en Hindoe kunst staat de onontwarbare knoop voor continuïteit, lang leven en eeuwigheid. Knopen kunnen net als het labyrint wijzen op het knellende pad naar 'verlichting' (wat zowel 'meer helderheid' als 'minder zwaar' kan betekenen).

Daarnaast vind je het teken 'lemniscaat' technisch terug op erg uiteenlopende domeinen als: de wiskunde, de beweging van de planeet Venus, de bouw van treinonderstellen, de anatomie van kniegewrichten en de vleugelbewegingen van bepaalde insecten.

Ik gebruik de lemniscaat als een symbool dat staat voor: zonder begin en zonder einde, zonder richting of doel, zonder middelpunt (!), zonder grootte, oneindig, een eeuwige beweging.

De 'lemniscaat' wordt hier gebruikt in de oorspronkelijke zin als een symbool (zoals de andere cijfers en tekens in de wiskunde).

Op deze manier gebruikt sluit het aan bij het denken en de beleving van de Weg van het Midden (Madhyamika boeddhisme), de Tao en de Zen.

Dan zie je de fenomenen als interactief en interafhankelijk, zich voortdurend vormend en samenstellend, eeuwig creërend en transformerend. Vandaar de lemniscaat als symbool.

Een gelijkaardig symbool is het yin-yang teken.

Meen je dat iets op een bepaalde plaats en op een bepaald tijdstip start dan heb jij een 'beginpunt' vastgelegd. Meen je dat iets op een bepaalde plaats en op een bepaald tijdstip stopt dan heb jij een 'eindpunt' vastgesteld. Er is geen 'middelpunt' tenzij een door jou gekozen focus voor dit moment. Alle punten zijn willekeurig en conventioneel, d.w.z. onder mensen afgesproken.

Waar ligt het startpunt van een conflict, een vulkaanuitbarsting, een mensenleven, een ziekte, een zonsopgang, een rivier, een leerproces? Waar houdt het op? Al je antwoorden zijn cultureel bepaald.

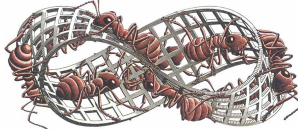
Er bestaan geen 'polen' en geen 'tegenstellingen' buiten de menselijke constructie van deze begrippen. De lemniscatische beweging is een voortdurend balancerende beweging tussen interafhankelijke, samenstellende, elkaar construerende elementen. Deze elementen 'polen' noemen of 'tegenstellingen' is slordig want het gaat niet om zelfstandige fenomenen. Zelfs het begrip 'samenstellingen' houdt dit gevaar in.

De 'Weg van het Midden' (Nāgārjuna)¹ betekent niet dat het 'midden' een punt is. Het 'midden' bestaat enkel omdat en van zodra je extremen creëert. Er 'is' geen midden. In het midden is er niets, enkel 'leegte'. Die 'leegte' kan je wel conventioneel invullen. We zetten bijvoorbeeld onszelf in het midden ("Alles draait om het IK of het IK-bewustzijn of het authentieke Zelf"), of een vraag ("Het draait allemaal om deze vraag, om dit probleem."), of een belangrijk element uit onze betekenisgeving ("God is het middelpunt van alles." "Alles draait om Liefde.").

Ik gebruik de lemniscaat niet lijinig (lineair = een lijn volgend), niet als een tekening! Een tekening is tweedimensionaal, hoeveel perspectief je ook suggereert. Ik gebruik de lemniscaat dus niet als een tekening die tegengestelde elementen verbindt, niet als twee polen die op gelijke afstand van elkaar staan met daartussen een weg die kruist in het midden, niet als een golvende lijn die een bepaalde richting aangeeft, niet als een parcours dat je zou moeten volgen, niet als een cyclische beweging, niet als een beweging die je kunt dansen of lopen.

Een tekening die een eeuwig beweging suggereert: de Moebius Strip II van

M.C. Escher

Lees meer over het onderscheid tussen **lijnige**, **systemische** en **lemniscatische patronen** in: [Drie grondpatronen om je leven te be-leven](#)

---

¹ <https://nl.qwe.wiki/wiki/Nagarjuna>
<https://plato.stanford.edu/entries/nagarjuna/#PersIden>